

ASiantuntijalausunto Eduskunnan Valtiovarainvaliokunnan Sivistys- ja Tiedejaostolle

Aika: keskiviikko 19.10.2022 klo 9.30

Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Teema: Tuglas-seuran toiminta ja rahoituksen riittävyys

Taustaksi Suomen valtion kulttuurituet Suomen vironkielisille ja venäjänkielisille

1. Suomessa asuu tällä hetkellä 84 000 venäjänkielistä ja 70 000 vironkielistä henkilöä.
2. Suomen valtio tukee vuosittain eri kanavien kautta Suomi-Venäjä-yhdistyksiä 1,6 miljoonalla eurolla ja Suomi-Viro-yhdistyksiä 340 000 eurolla. Näiden suurimpien vieraskielisten ryhmien saama tuki ei ole oikeassa suhteessa, kun otetaan huomioon, että kieliryhmät ovat lähes yhtä suuret. Venäjänkielisten saama tuki on moninkertainen suhteessa vironkielisiin.
3. Ajatushautomo Liberan mukaan Krimin valloittamisen jälkeen Suomi-Venäjä-seura on saanut Suomen valtiolta tukea 10 miljoonaa euroa, vastaava Suomi-Viro-yhteistyötä tekevän Tuglas-seuran avustus on ollut näiden vuosien aikana 2,2 miljoonaa euroa.
4. Edellä mainitun lisäksi Yleisradio tuottaa päivittäin venäjänkieliselle väestölle uutiset venäjäksi.
5. Lisäksi vuonna 2013 aloitti toimintansa Cultura-säätiö, jonka tavoitteena on kaksisuuntaista ja monialaista integraatiota edistämällä pyrkiä lisäämään venäjänkielisten osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa ensisijaisesti kulttuurin ja tiedonvälityksen keinoin. Tätä samaa työtä samankokoiselle vironkielisten ryhmälle on tehnyt koko ajan Tuglas-seura ilman erillisrahoitusta.

Tuglas-seura

- Edistänyt 40 vuotta Suomen ja Viron välistä yhteistyötä ammattimaisesti.
- Suomen suurin Suomen ja Viron välinen ystävyysseura (3 000 jäsentä)
- Hallinnoi Helsingin Suvilahdessa Eesti Maja – Viro-keskusta, jossa vierailee vuosittain yli 10 000 kävijää.
- Tapahtumatuottaja – suurin tapahtuma kulttuurifestivaali Martin markkinat Helsingin Kaapelitehtaalla, jossa vierailee kahden päivän aikana 15 000–19 000 kävijää.
- Suomenvirolaisten tärkein kulttuurin avulla kotouttaja Suomessa.
- Verkostojen ja yhteistyön luoja (yli 100 suomalaista ja virolaista yhteistyökumppania vuodessa), Suomen laajimmat verkostot Viroon ja Suomessa asuviin virolaisiin.

Tuglas-seura tietää, että edellä mainituista syistä viimeiset viisi vuotta on ollut erittäin suuri tarve suomen- ja vironkieliselle yhteisjulkaisulle. Tämän vuoksi seura koeponnisti ja pilotoi yhdistyksen 40-vuotisjuhlien kunniaksi jäsenlehdestään ELO numeron, joka vastaa tämän päivän tarpeita. Palaute oli erittäin suurta ja kiittävää – erityinen tarve on kertoa vironkielellä suomalaisesta kulttuurista ja yhteiskunnasta. Vironkieliset eivät ymmärrä suomea, vaikka kielisukulaisia olemmekin ja juuri siksi on tärkeää, että on joku taho, joka tietää, mitä tiedottaa ja miten. Tämä korostui erityisesti korona-aikana, jolloin Tuglas-seuran rooli tiedottajana suomenvirolaisille tuli ilmi. Tuglas-seuran jäsenlehti on valmiina oleva väline tähän tarpeeseen, koska artikkeleita on mahdollista lukea myös sähköisesti. Tuglas-seuran rooli tiedottajana on viime vuosien aikana korostunut, sillä sen verkkokanavia käyttää huomattavasti suurempi osa ihmisiä kuin seuralla on jäseniä. Tuglas-seuralla on 3 000 jäsentä, mutta sen kotisivuilla vierailee yli 10 000 kävijää kuukaudessa. Verkkosivunsa lisäksi seuralla on useita sekä suomen- että vironkielisiä sähköisiä tiedostuskanavia.

ELO-lehti ilmestyy viisi kertaa vuodessa. ELO on jäsenlehti, joka jaetaan jokaiselle seuran jäsenelle kotiin, mutta se on myös lehti, jota jaetaan kaikissa seuran tilaisuuksissa ympäri Suomessa, lehteä voi lukea jokainen ilmaiseksi myös verkosta. Tuglas-seura tavoittaa hyvin suomenvirolaiset eli kohderyhmä on saavutettu, mutta seuralta puuttuvat resurssit.

Tällä hetkellä ELO-lehden vuosittainen kustannus on noin 58 000 euroa. Mikäli saisimme 115 000 euron suuruisen tuen, voisimme pilotoida vuoden 2023 kaksikielisen lehden tuottamista ja etsiä kaksikieliselle lehdelle pysyvä rahoitus ja kehittää lehden tuottaminen mahdollisimman kustannustehokkaaksi ja vastaamaan juuri niihin tarpeisiin, jotka yhteiskunnassamme on. Suomenvirolaisilla ei ole yhtään mediakanavaa, josta he saisivat äidinkielellään tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja kulttuurista. Ilman ulkopuolista avustusta resurssimme ei riitä tähän tarpeeseen vastaamiseen, eikä Suomessa ole toista toimijaa, jolla olisi vastaavat verkostot ja kanavat Suomessa, jotta lehdestä saataisiin mahdollisimman suuri hyöty. Mahdollisuuksien mukaan pystymme hakemallamme avustuksella lisäämään vironkielistä tiedottamista myös muissa seuran sähköisissä viestintäkanavissa.

Perustelut kustannusarviolle

- Kaksikielinen lehti on automaattisesti paksumpi, joten sen paino- ja postituskulut ovat suuremmat.
- Tuglas-seura tekee tällä hetkellä erittäin pienellä (4,5 kokoaikaista henkilöä) henkilö- ja talousresurssilla saman työmäärän kuin usea Suomi–Venäjä yhteistyöhön keskittynyt järjestö yhteensä, avustus mahdollistaisi toimitusliikkeen työajan lisäämisen kahdesta päivästä viikossa neljään sekä ulkopuolisen avun (mm. käännöskulut) hyödyntämisen.
- Seuran keväällä 2022 toteutetun jäsenkyselyn mukaan ELO-lehti on seuran tärkein toimintamuoto ja työkalu sekä jäsenille että heidän yhteistyökumppaneilleen, lisäksi myös ns. suurelle yleisölle, kun lehteä jaetaan eri tapahtumien yhteydessä eri puolilla Suomea.

Helsingissä 13. lokakuuta 2022

Jaana Vasama

Tuglas-seuran toiminnanjohtaja

jaana.vasama@tuglas.fi

puh. 040 198 2758